

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico,
y Extranjer, 2'50

A Bilbao.—L' Evangeli en acció

—Si aixó fan els meus deixebles,
¿qué farán els que no 'n son?

DE DIJOUS Á DIJOUS

SUCCESSOS DE BILBAO

Ja feya temps que 'ls clericals de Bilbao anavan moguts, organisant actes públics diversos ab la idea manifesta de provocar als lliberals, republicans y socialistas. En una professió, que havíen fet el diumenge dia 4, ja hi havíá sagut pinyas: y á pesar de que 'ls ànims estaven molt escitats, concebiren el projecte de realitzar una peregrinació al santuari de Begoña, demanant quart y ajuda á tots els crachs de Vizcaya.

A tal efecte 'provehiren d' armes de foc en abundància. En una sola armeria propietat de un clerical se despatxaren més de 300 revòlvers. Los autoritats tan amants sempre en atropellar el dret dels republicans, els deixaven fer, y lluny de posar destors als seus malvats designis, quan arribà l' hora, 'ls hi enviaren numeroses forces de la guardia civil pera guardals'h i les espatllas. Era lo que faltava veure: que la forsa pública sigués empleada com a guardia de honor dels maquinadors de futuras guerres civils.

Al matí del diumenge els miners de Bilbao celebraren un *meeting*, ab assistència de numerosos elements republicans y una nutrida delegació vinduga expressament de Santander. Un regidor socialista, el Sr. Perezaga, dirigió atacs als republicans y sigüé estrepitosament xiulat. Apart de aquest incident sense conseqüències, res més ocorregué que siga digne de consignarre, ni res tampoc que autorisi á suposar que 'l tal *meeting* havíá sigut convocat expressament pera preparar l' atac á la manifestació dels clericals.

Després del *meeting*, en diversos punts de la població's promogueren alguns disturbis, ja davant de algunes cases que ostentaven emblemas clericals, ja en la redacció de la *Gaceta del Norte*, que sigüé atacada á cops de pedra.

Per si sortí la manifestació y comensà la batalla. Els manifestants, que anavan organitzats per batalls, feren els primers disparos sobre l' públic que 'ls xiulava. Alguns capellans ab el revòlver als dits donaven probas de un ardor bélich extraordinari. El diputat Urquijo se les havíá ab la guardia civil que tractava de moderar els seus ardors; pero com no es republicà, sino un nearro de primera, naturalment, no 'l portaren á la cangri com á qualsevol diputat republicà que reproduxeix un article.

Se feu foc desde l' campanar de la iglesia de Sant Nicolás, y á l' entrada del santuari de Begoña, un santón de aquella kàbila desde la trona aixussava als clericals, á que no deixessin en vida á un sol enemic de la santa religió.

La multitud s' hi feya á cops de pedra y garrotadas, no disposant de medis més expeditos. Tant es aixís què tots els ferits de bala son liberals: els neos ho están de pedradas y cops de garrot. Ascendeixen entre tots á una xixantena, alguns d'ells de gravetat. De mort ne quedà un sobre el camp de batalla: el jardiner dels jesuitas de Deusto.

La batuza s' prolongà per espay de algunas horas, reproduintse en diversos punts de la població. Un ensotanat desvergonyit sigüé tirat de cap a la Ria. Si tenia fogots aquell bany degué venirli de perrilla.

Els bizcaïtars que son allá lo que aquí 'ls catalanistes feyan ali ab els clericals. En son odi a tot lo espanyol, y no fentlos pessa la Verge de la Consolació proclamada patrona d' Espanya, tractavan de reemplassarla per la Verge de Begoña, qu' es viscafina. Això indica lo que farán si algun dia van al cel: armar cada barrila que tremolará l' Esperit Sant.

El govern s' ha portat, com qui es. Per cada neo trabucaire ha agafat á cinquanta republicans. Els socis que 's trobaven en el Casino republicà, foren invitats á desallotjar el local, dihentlos que abaxí al carrer trobarian á un oficial de la guardia civil que 'ls hi donaria explicacions. Y en efecte: les explicacions que 'ls hi donà consistiren en posarlos presos á tots ells en massa.

També foren detinguts molts dels expedicionaris de Santander, y fins l' empresa del barco que 'ls condonà á Bilbao ha sigut multada. S' ignora si 's multarà també als sastres que 'ls han vestit y als sabaters que 'ls han calsat. Dintre de la justicia *villaverdista* tot es possible.

Responsable l' govern en primer lloch de aquests vergonyosos successos impropis del segle XX, no es doblement pels medis que ha posat en joch, á pretext de depurar las deudas responsabilitats. Els elements progressius ja saben lo que 'ls toca. S' ha de acabar á un temps ab els clericals trabucaires y ab els poders que 's constitueixen en auxiliars de las seves infames tropelias.

PEP BULLANGA

LAS PRÓXIMAS ELECCIONES MUNICIPALES

III

LA CANDIDATURA REPUBLICANA

S'indubitable que 'l partit republicà únic en la forsa polí tica més poderosa y millor organisa da qu' existeix avuy á Barcelona, sobre tot entre 'ls elements progressius. S' ha anat formant com una fossa de metalls diversos, en el gresol de la convicció y al foc del més ardent

entusiasme. Aixís es com ha pres consistencia el bloch republicà, que reconeixent á n' en Salmerón per jefe, té per objecte inmediat l' enderrocar del actual régime y la implantació de la República. Garantía de la solidàs de aquesta forsa incontrastable es l' olvit dels adjectius que avants ens dividien, olvit que no implica pas l' abdicació dels ideals peculiares de cada hú, sino el compromís pera demà que haguém guanyat la República, de acceptar la organiació que determini la voluntat de la nació llurement consultada.

Conformes ab aquest punt de vista, ab aquest, que 'n diriam, método polí tich, la major part dels antichs federales y també la mejor part dels antichs progressistas forman part avuy del partit únic, y aquests elements, conjuncionats ab els altres, son els que han donat al cens republicà un contingent de inscripcions que passan de 20 mil, son els que han contribuït á la formació de las Juntas de Districte y á la constitució de la Junta municipal, de acord ab las bases de organiació dictadas per en Salmerón ab fetxa de 13 de juny del present any.

Segons aquestes bases la Junta municipal es la que ha d' entendre en tot lo referent á las eleccions de Ajuntament, inclús en la designació de candidats.

Unas talas atribucions atribuïdes per las indicades bases á las Juntas municipals, implican per part de aquestas una gran responsabilitat, y en compensació de la mateixa es de tot punt necessari concedir á las mateixas una absoluta llibertat pel bon cumpliment de la seva delicada missió.

La confeció de una bona candidatura ho es tot. En la llyuta respón del èxit; després de l' elecció garantise l' acert en la gestió dels interessos comunals, confiada als candidats que resultin elegits. Si 'l partit republicà, en virtut de las próximas eleccions, consegueix tenir una majoria de regidors en el Consistori, posarà á las mans de aquests regidors la seva respectabilitat, el seu prestigi y hasta la seva sort. De que desempenyin el seu càrrec ab zel, ab inteligença, ab desinterés y ab probitat, depén que 'l formalidat moviment republicà iniciat aquí s' consolidi definitivament. Y podrá Espanya seguir governantse monàrquicament, en tant no s' efectuhi 'l canvi general de régime polí tich; però á Barcelona, en tot lo relatiu á la vida municipal, desde 'l primer dia de l' any nou, tindrà la República, ó quan menos, una base molt sólida pera continuar llytant profitosament per ella.

**

La necessitat de disposar las cosas de manera que favoreixin la realació de un resultat tan trascendental, deu influir en l' esperit de tots els nostres correligionaris.

Si algún grupo existeix, ja signi una Junta de districte, ja una associació, ja un cassino que tingui fixada la seva atenció en tal ó qual correligionari, aspirant á portarlo al Ajuntament, enhorabona exposi 'l seu desigj á la Junta municipal; pero ab el compromís previ de acceptar sempre lo que questa tingui á bé resoldre, en l' absoluta confiança de que s' inspirarà en la major imparcialitat y ab el més gran desigj de acert.

Que tothom qui vulgui li exposi las sevas aspiracions, pero deixantl integrat la facultat de ponderarlas y satisfacerlas de acort ab l' interés general del partit. Ja ho havém dia avants y no 'ns cansaré de repetirlo: á la gran responsabilitat que arrostra la Junta, li correspon un' amplia y absoluta llibertat d' acció.

Já no parlém de las pretensions individuals. Sa but es que 'ls millors candidats, no soen ser els que 's desvienhen pera ser inclosos en la candidatura, sinó aquells als quals, sense pretender res, se 'ls imposa l' figurarhi com un deber polí tich ineluctable.

Ab aquest sistema de designació confiat á una sola Junta filia de la confiança dels seus correligionaris y davant d' ells responsables, desapareixen las intrigas y maquinacions de baixa mà, que han sigut en moltes ocasions la peste dels partits democràtics durant els períodes electorals.

La Junta municipal contará ab l' apoyo incondicional y decidit de la massa republicana: la candidatura que la Junta municipal proclami será l' oficial, l' única autorizada, la que votarán tots els que estimin per damunt de tot el bon èxit de la causa, la cohesió y la respectabilitat del partit. Y si algú descontento persistís en oposar-se á las sevas resolucions, els electors mateixos sabrán infligirli l' càstich abrumantlo ab el seu desprecí.

Els perturbadors hi están de més en un partit sólidament organitzat. Si 'ls seus propòsits estriban en engreixar ó afavorir al enemic, valdrà més que procedeixin ab franquesa y se'n yagin ab ell de una vegada. Obrant això no será tan odiosa la seva conducta.

**

No 'ns creyém autorisats pera donar consells de cap mena á la Junta municipal, composta de persones digníssimas y que tenen acreditat el seu amor á la causa republicana. Sabém desd' ara que cumplirán ab el seu deber, y que á tota consideració d' afecte ó amistat personal, anteposaran l' interés suprem del partit republicà.

De tots els candidats que han de ser objecte del seu estudi y de la seva resolució, estém segurs desd' ara que sabrán triar als més dignes per las sevas condicions de inteligença, de probitat y consecuència política, aixís com també sabrán tenir en compte la seva representació, y no tant ó gens la seva procedencia anterior.

Quan el partit únic no estava organitzat, com ho está avuy, era necessari pactar ab totas las agrupacions grosses y xicas, baix un peu de proporcionat més ó menos generosa. Cada agrupació portava la llista dels candidats que li tocaven, y ab la reunio de aquestas llistas se formava la candidatura. Avuy aquest sistema no 'pot admitre en absolut. Esta bé que las agrupacions que per rahons que no creyém del cas examinar avuy, permaneixen encara fora de l' órbita del partit republicà únic, signifiquen en compte, consultades y admesas en l' acció comú, pel cas concret de las próximes eleccions; pero fassis la cosa de manera que no signi un mal exemple donat á las numerosas forses que d' elles s' han anat desprengut pera entrar á formar part del partit únic, y no 's perdi de vista qu' entre 'l

pes del elefant y el pes de la formiga hi va molta diferencia.

Y ademés procuris á tota costa que la candidatura sigui de conjunt, es á dir qu' en ella hi estiguin representades en lo possible totes las condicions de la vida social: l' inteligença, l' activitat y l' traball, questi sobre tot, per un deber de justicia inmanent y per demostrar á n' en García Alix, que s' ha tirat terra als ulls al concedir la qualitat d' elegibles als obrers, tota vegada que 'l partit republicà no's mos tra sort, ni persós, honrant la seva candidatura ab els fills del traball.

En una paraula: convé tirar un bon raig de vinya en las alegrías dels nostres enemics, que tot ho esperan de la pretesa divisió dels republicans en las próximas eleccions municipals, y convé sobre tot demostrar als perturbadors y als impostors, que may han tingut rahó, quan parlan de l' existència de un caciquisme republicà, atribuint el carácter de caccias als que ab més desinterés trabajan y desvienhen pel bon èxit de la nostra patriòtica empresa.

P. K.

UNA RESOLUCIÓ Y UNAS EXPLICACIONS

A compendrà els nostres lectors que no hem de pendre cartas en el certamen de insolencias que ha obert en la *Sección libre de El Diluvio* l' ex-escudet de don Rodrigo Soriano.

Per haver senyalat, fa quinze días, el mal ters que anava á jalar l' alborot representant de Valencia, considerant que, dat cas de portar endavant la seva empresa, l' únic á qui podia perjudicar era al incaute jove que s' havia posat ó s' havia deixat pendre al seu servey, l' aludit, al dia següent, va respondre descompost, fora de sí, completament decastorat.

Li senyalarem dissapte passat un parell de punts fluchs de la seva réplica, y en lloc de cubrirse, com ho fa tot coneixedor de l' esgrima periodística, va obrir l' aixeta grossa dels insults y 'ls improprios, arribant en aquest punt fins al paroxisme de la insensatez.

Pero estém convencuts de que 'l públic sab apreciar, y ja no fa cabal dels que llansan insultos sense engalart, com no s'igual pera confondre's ab el seu desprecí, y en aquest cas els desaforats ofensors de la dignitat agena, á qui ofenen es á sí mateixos.

No obstant, no tot son insolencias, no tot son improprios, no tot son lladruchs en l' última réplica del ex-escudet, qui, una vegada llençat per la pendent de l' iracundia, ha sentat un' afirmació, que afecta directament á la nostra honra, al dir clara y taxativament, després de una serie de reticencias y de tergiversacions malicioses, que 'l Sr. Roca y Roca quan desempenyà l' càrrec de regidor de Barcelona, percebi una cantitat (una adehala) ab motiu de la qüestió del marqués de Ayerbe.

A les insolencias pot ferse orella sorda segons de qui venen; pero per lo que respecta á las difamacions, á las afirmacions calumñosas y als atacs á l' honra, no estém. Disposats a tolerarlos de ningú, ni de Ramón Sempau, tant si es ell qui 'ls infereix per son propi compte, com si algú altre—que tot podrà ser—el fa servir de ninot per donar espay á sus malas passions.

Això, donchs, hem resolt portar la qüestió als Tribunals de justicia, l' únic lloc ahont aquests assumptos poden ventilarse, segur que estém de que l' autor de aquella afirmació incalificable trobarà la sanció penal reservada als difamadors y calumniadors.

Y ara quatre paraules al *Diluvio*.

Reconeixem el seu dret á oferir las sevas pàginas á qui millor li sembla, inclos els laborants de des crèdit, que buscan á tota costa introduhir la discordia en el partit republicà. Al parlar, donchs, del *reconet* que de algun temps ensa te á la disposició d' ells, sentavam un' afirmació de la qual el públic de Barcelona y en especial els elements republicans, n' estan plenament convents, sense que ni remotament entrés en nostre ànim la intenció de posar en dupte el dret del *Diluvio* á tenir y usar el reconet com millor li sembla.

Si ell ha cregut que la prosa brillant, la prosa clàssica de 'l Ramón Sempau, modelo d' aticisme y distinció, honrava las sevas pàginas, ha fet molt bé en acullirla.

En lo que no ha obrat tan discretament es en recordarlas las defensas que como cosa nostra dijeron textualment *El Diluvio*—hícimos, y las que insertamos firmadas por el contrincante de Sempau y per D. Lorenzo Ardid, ante los injustificados ataques de la mogigatera barcelonesa cuando lo de la Junta «La Caridad», como también puede recordar los escritos y documents que á petició del señor Roca y Roca publicamos con motivo de las falsedades electorales ocurridas en el distrito de Tarrasa en las últimas eleccions de diputados á Cortes, que dieron el acta al Sr. Sala.

Y no ha obrat discretament el *Diluvio* al retreure aquests recorts, perque'l nostre cas y 'l cas Sempau no son idèntics, sino enterament opositos. Nosaltres no atacavam directa ni indirectament á cap regidor: nosaltres dirigiam la nostra campanya energica y resoluta contra l' enemic comú: en l' assumptu de *La Caridad*, contra la mogigatera barcelonesa, y en l' assumptu de las eleccions de Tarrasa, contra 'ls autores de las *falseades electorales*, conforme ho reconeix el *Diluvio* en el párrafo que acaba de transcriure.

Ha fet, per ventura, lo mateix, l' ex-escudet de D. Rodrigo Soriano?

En moments de lluya tremenda y emprenyada contra la reacció y no may per interès propi, confessé que trobárem solicitut y apoyo en no-tre veí amic D. Pere Sala, director de *El Diluvio*, y això 'ns obligà, molt á gust nostre per cert, a deixar en olvit vellas qüestions y 'ns feu renunciar á relatar en lo successiu novas historias que teníam fa temps en carta, perque enteniam llavoras y seguim en tenent encare que lo que importa á la bona causa

que defendem no es dividir forsas sino unirlas, no es escampar elements, sino apilarlos.

Si 'l *Diluvio* està cansat de aquesta política de salvació, y ja no dihém salvadora per no offendre'l, allà ell se les entengu ab la seva conciencia, qu' en tot cas els seus lectors republicans ja's cuidarán de advertirlo. Pero tingui en compte que 'l joch que 's porta de algun temps ensa de tancar y obrir paréntesis contínuament, no pot reportarli honra ni profit, y ningú ho sentirà més que nosaltres, sempre disposats á fer tota mena de sacrificis—y creyém haverne donat probas—en pró de l' unitat, del prestigi y de l' eficacia de l' acció republicana.

P. DEL O.

Lo ocorregut á Valencia ab motiu de la visita dels diputats federales indica que no te res de prudent ni oportú l' anar á portar llenya allà hont hi ha tant foc encés. No obstant, disculpa als expedicionaris la circunstancia de haver emprés el viatge, no per la seva propia iniciativa, sino per haver sigut cridats allí.

De totes maneras, de lo ocorregut, que després de tot, no entraña una gran gravetat, se'n despren una ensenyansa, y es que son avuy avassalladores y de tot punt irresistibles las corrents de la massa republicana en pró de la Unió.

Millor per tots, si al últim tothom s'arriba a convéixer de que cada dia son més petitxas las capelles, y cada dia també més gran la

Precis serà que tant bon punt s'obrirà las Corts, els nostres dignes representants procurin a tota costa que's fassí llum sobre aquests tenebrosos sucessos, à fi de que l'Espanya inquisitorial y monárquica, no continui essent el ludibri del mon cívilitat.

La Russia y l'Japó s'han posat davant per davant y estan si's pegan ó no's pegan.

Pretenen els japonesos qu'eis russos toquin pipa de la Mandchuria, y no podentlo conseguir, desembarcan a Corea. De aquesta manera al pobre xino l'ñ agafa pel nas y l'altre per la qua.

Els russos intiman als japonesos que s'en vagin de Corea de bon grat si no volen que l's treguin à la forsa... Y l'Inglaterra y l'Estat Units que han de fer causa comú ab el Japó y la França que ha de ajudar à la Russia, estan que no las tenen totas.

Y es que ab las torradoras que avuy s'estilan ningú sab, dat cas que s'arribin à repartir castanyas qu se les menjarà y qui las podrá pahir.

En un meeting celebrat en la Fraternitat republicana de Gracia, va dir el Sr. Junoy:

«Si ls republicans arribem à tenir majoria en l'Ajuntament, no consentirém que las moixigangas de Jaca, Valladolid y altres punts, se repetixin a Barcelona.»

Y clar que no no ho consentirém.

PORT DE LA SELVA, 13 de octubre

Dias enrera, muntres el carboner estava diuent la missa, algunas criatures jugaven à fora la iglesia. Acabada la ceremonia sortí l'corp fet una fiera, esbravantse ab un noy que va rebre del sant home una solemne pallissa fins que va caure estabornit, y de resultas de la qual ha tingut que jeure un grapat de dias.

«Que s'estima més que l'fermam à l'estable, ó que l'enviem al laboratori del Doctor Ferran?

MASQUEFA, 7 de octubre

Desvirtuant algunes cartas que hajin pogut molestar al digne secretari d'aquest ajuntament, Sr. Mir, devém fer constar que l'vehius estan contentissims de sus gestions y que dit senyor està disposat a justificar sus accions públicas als recelosos que s'presentin honradament a acusarlo d'alguna cosa. La seva fulla està plena de bons serveys, y tenim motius pera creure que tot lo que contra d'ell s'hagi dit no son sino malevolensas de pobres diables.

RIBAS, 13 de octubre

Una noya d'aquest poble va demostrar desitjos d'anar à servir a Barcelona. Tot seguit va trobar qui va apressurarse à dir-li que ja li havia trobat casa y l'envià a un convent, shont varen recluir-la, no com à criada, sino com à candidata à monja. Davant del jutge ha declarat la noya verdaders horrors, coses qu'esgarrifan respecte sa reclusió, entre las quals se conta la de que un dia la superiora va enviarla en companya de un capellà a casa de una tal A. C., una senyora molt coneiguda a Barcelona, y en quinques habitacions reservades el tal subjecte va intentar inocular-li el virus sagrat de las ordres monjilis.

Es possible que ab els dias que han passat, quan ara d'això no se n'ha fet escàndol, l'assumpto hagi quedat vergonyosament tapat, y sobrevingui l'impunitat dels culpables.

HOSPITALET DE LLLOBREGAT, 12 de octubre

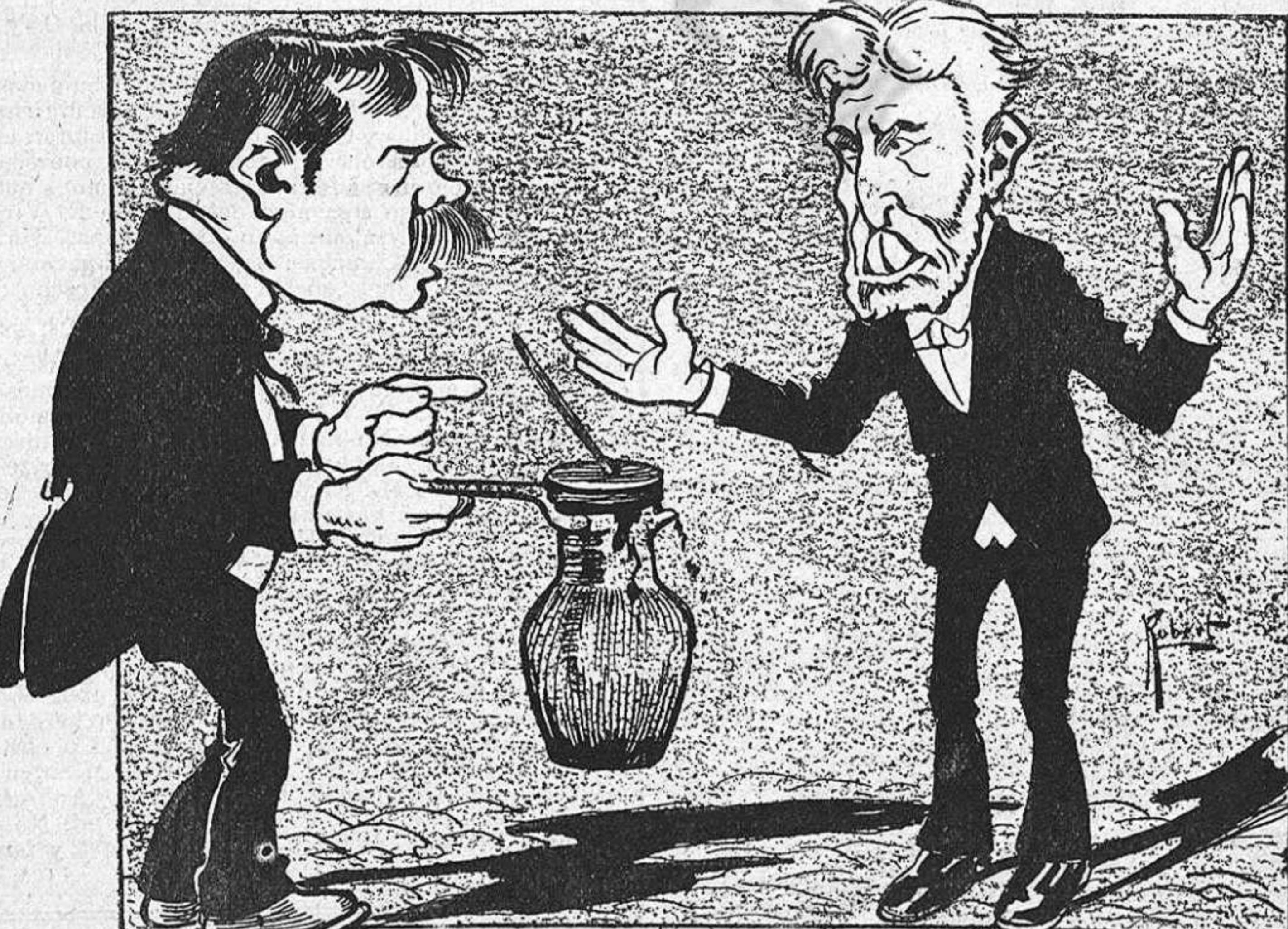
Pei sol fet d'haver el «Casino del Centre» escrit en llengua castellana el programa de una funció, l'assegura, llanada cara catalana y en son nom un paperot que s'publica a Barcelona, s'ha atrevit à insultar de mala manera à varis persons molt dignes de dit Cassino. Uns joves d'aquí, al objecte de demanar alguna explicació à tals infamias, varen presentar-se als caus honts ajocant las olivas de campanar... y loh, desilusió! dits caus deuen tenir varis forats y per algun d'ells varen desapareixer els pajarracos. Això es senzillament cobart è indigne... pero no té res de nou.

ARBUCIAS, 12 de octubre

Gran es l'entusiasme que s'nota ab motiu de la inauguració del «Centro Republica» que tindrà lloc à últims del corrent mes y en el que estan convidades moltes personalitats del republicanisme.

La gent de sotana, que comensa a ensunyar la farum del progrés que s'deixa sentir per aquesta pintoresca comarca del Baix Montseny, no s'cansa de llençar bravatas contra ls republicans.

El president del Gobern al futur president del Congrés

—Aquí té la xacolatera, don Paco. Deixi sucàr à tothom y no miri prim. La qüestió es que la majoria tingui la boca plena.

Ab motiu del novenari de las ànimes tinguerem un sermonaire foraster que desde l'cubell de la farsa las emprengué contra en Lerroux, del qui'n digué mil barbaritats, aconsellant als feligresos que de cap manera anessin à sentirlo, en cas de que vingui.

Desenganyinse ls merlots de sagristia, que per mes que prediquin anirénd endavant y sortiré ab la nostra.

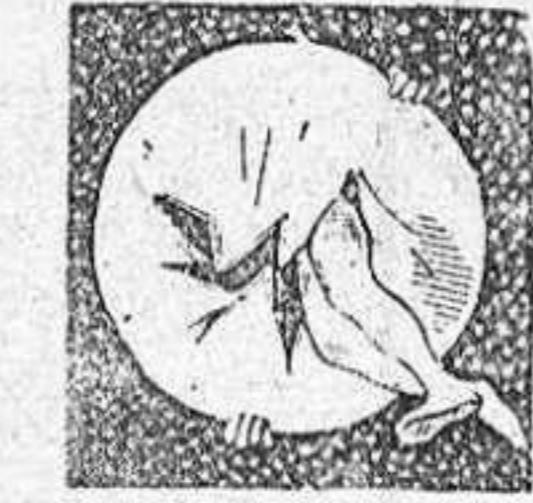
CAFELLADES, 8 de octubre

L'altra nit els lladres varen netejar el calxaix d'una tenda. A Càpellades tenim dos ó tres dotzenes d'establiments, però no n'hi ha cap qu'exteriorit tant la seva devoció catòlica com l'horat al la nocturna visita. Allí's diu el rosari als vespres bò y despactuant dotzenas d'arengadas y llitors de macarrons y fins els que passan pel carrer si tenen l'olí oí poden pescar algo del ríe, y suposant que siguin dels que no'l diuhen, que casi tots se deuenen trobar en aquest diabolich cas, adonar-se de la falta que cometen no aplicantse l'remey infalible pels que no saben córrer ferro per dormir. A pregar, donchs, perque triguin forsa à tornar a visitar el sant que, ó se'l mirava, mentres prenen els quartos, ó dormia com un tres de viga.

IGUALADA.—El diumenge passat van donar els perdigots un mitin regionalista. A rebre als oradors hi havia una dotzena y mitja de personas que ls accompanyaren fins á la casa particular hont's hostatjaren. Al mitin hi assistiren tres dotzenes de fidels y uns quants centenars de curiosos. Els pochs aplausos que se sentiren, sortien sempre del grup de les tres dotzenes que semblava un grupo de claque ben ensajada. En molt comentada la conversió al regionalisme d'uns quants federalists que s'han desfet del Programa Federal à cambi d'unes Bases de Manresa, y s'han vengut sus conviccions republicanas per un convencionalisme que l's fa ser indiferents a las formas de govern. Ens sembla que tant en el cambi com en la venta els ha tocat de perdrehi un bon tres de consecuencia y fins una mica de serietat.

Manual del perfecte catòlic

(DIALOGAT EN FORMA BILBAINA)

Ué es la religió?

—Una capa que ns posém, per fer, à sota d'ella, tot lo que 'ns dona la gana.

—Quina es la única religió verdadera?

—La catòlica.

—Per qué?

—Perque nosaltres ho hem determinat així.

—Ha tingut detractors, en alguna ocasió, el catolicisme?

—Bastants; pero ab l'ajuda de la santa Inquisició, que ha torrat més personas que las castanyeras castanyas, el tresor de la fe s'ha mantingut incòlume à través dels sigles, pesi á las embestidas dels seus enemics.

—Quo' es un sacerdot?

—Un sér sobrenatural, representant de Deu sobre la terra, pero molt superior à n'ell.

—Per qué es més superior? Cóm ho sab?

—Perque de las enseñanzas de Deu no 'n fem gayre cabal y en cambio tot lo que 'ns mana'l sacerdot ho obéhim cegament.

—Quin es per vestó'l capellà més perfecte?

—El que menos se recorda del Evangeli.

—Era un destorb l'Evangeli per nosaltres?

—Destorb no; perque no seguint cap de las sevas maximas, ja ho tenim arreglat.

—Quins son els enemics del home?

—Els liberals.

—Per qué?

—Perque predican unas doctrinas, que d'arribar-se à arrelar, serian la mort dels nostres privilegis y farian completament intúlt la religió.

—Per nosaltres, la religió ha de ser lo primer?

—Sens dupte. La religió s'ha d'anteposar á la patria, al progrés, á la felicitat universal.

—La patria del catòlic ¿quina es?

—Mentre es viu, Roma; després de mort, el cel.

—Quo' es una romeria?

—Un acte puramente religiós, que 'ns serveix de magnífich pretext per donar vivas á Carlos seté y entonar el tràgala als liberals.

—Per anar á una romeria ¿qu' es lo primer que necessita un bon catòlic?

—Un revólver.

—Y uns rosaris no?

—Pse! May fan nosa; pero com el revólver no hi ha res.

—Després del revólver ¿qué segueix en ordre de preferència? ¿Uns escapularis?

—No, senyor: un bon garrot de nusos.

—Per qué servirán aquest revólver y aquest garrot?

—Per demostrar el nostre fervor religiós, atropellant à tots els liberals que veijen durant el curs y que mirantlos ens ofenguin.

—L'Evangeli ¿no diu «perdoneu las ofensas del proxim»...

—Sí; pero ja hem quedat en que del Evangeli no n'hem de fer cas. Ademés, els liberals no ho son de próxims nostres.

—¿Quina oració resaré durant la romeria?

—Aquesta:

«Ruja el inferno,
brame Satán,
viva don Carlos
y aném tirant.»

—Per qué manifestem per don Carlos tan marcadamente predilecció?

—Perque 'ns ha promés que l'dia qu' mani, aquí no haurí més amo que l'clero, ni més establements oberts que las iglesias, ni més industria que la de la llana.

—Acabada la romeria, quan ja un s'ha despaxat al seu gust y ha comés forsa brutalitats, ¿qué ha de fer?

—Exclamarse molt, presentarse com à víctima y acusar a los liberals y als franc-masóns d' haver perturbat l'ordre.

—Y si això convé jurarho, à pesar de saber que no es cert, ¿ho jurarà?

—Mentre signi en honra y gloria de la santa religió, tot es lícit.

—¿Vosté sab el pare-nostre?

—Una mica.

—Sab el credo?

—No gayre.

—¿Sab la salve?

—Ni una gota.

—¿Sab la tática militar y l'maneig de las armas?

—Això sí!

—¿Quin ha de ser ara y sempre l'nostre ideal?

—Explotar à la nació y viure esplendidament a las seves costelles.

—Y si la nació s'cansa, ¿qué's fa?

—Se despenja l'trabuch que s'té à la capsalera del lit, al costat de la pica del aigua beneyta, y...

—¿Y qué?

—Y's comensa un' altra guerra civil.

—Molt bé! Ab això, una mica de mala llengua y una bona dòssis d'hipocrisia, ja 'n té prou: serà un perfecte catòlic.

FANTASTICH

CASUS BELLI

Ple de sant ardor patriòtic, el japonés s'ha aixecat.

—Rus: ó deixas la Mandchuria, ó incontinent t'obro l'cap.

—Pero l'rus, qu'en patriotisme nocedeix à cap mortal,

respon al veí de Kioto:

—Per arribá à abandonar la presa que tú m'demanas,

cal que de la meva sanch no me 'n quedi ja à las venas

ni una gota.

—Això estás?

—Això! Soch rus, nel dignissim

del immortal Pere l'Gran,

y no es facil que reculi

davant d'un misero Estat

que apenas fa quatre dídas

anava pel món descal.

—Al retroire als japoneses

son modestíssim passat,

demonstran tan poca ltxa

com sobre d'orgull. «No sabs

que las nacions, com més joyas,

més fortes son... Aquí están

las páginas memorables

de la guerra xina. (May

cap poble de llarga historie

ha fet processos semblants!

Creueme... surt de la Mandchuria:

el nostre orgull nacional

hi està emprenyat, y si 't' torbas

ten per seguir que rebrás.

—Fantasias japonessas!

Tú si que si alsas la má,

es molt fàcil que la baixis

convertida en pols.

La mateixa promesa, feu també, segons notícies, al alcalde de Rubí, Sr. Casejana, autoritat gelosa com la que més de la pau de la població y de la bona armonia entre els seus administrats.

De com ha complert aquell respectable industrial la seva formal paraula, ne tindran una idea 'ls nostres lectors, llegint el document que publiquem à continuació:

«Sr. Presidente del Comitè Republicano

Los que suscriben, individuos del partit Republicà, no cuya jefatura tan dignamente ostenta D. Nicolás Salmerón y Alonso, Á V., como legatario de tan eximio republicà en esta vila, atentamente acuden y exponen: Que siguiendo los dictados de su razón y cumpliendo con los deberes políticos que sus convicciones les trazan, en las pasadas elecciones de diputados a Cortes votaron al candidato republicano presentado por este distrito don José Roca y Roca, desatendiendo la imposición del patrón D. Francisco Serrat y Pous en cuya fàbrica trabajan, quien, per mano del director del establecimiento, D. Antonio Recasens, les requirió para que fuesen a votar al candidato monárquico D. Alfonso Sala, à cuyo efecto les entregó una papeleta electoral manuscrita y numerada. Este nuestro proceder, tan contrario al de nuestro patrono, puesto que el primero representa el libre culto á las idees y la libertad de conciencia, tan careada en nuestro siglo de progreso, y el segundo, la misión, el vasallaje de passados y ominosísimos tiempos, no tuvo de momento ninguna consecuencia, pero luego, y con especiosos pretextos, se cerró la fàbrica advirtiéndos a todos que se procuraría reanudar la produccióne antes possible, à pesar de lo qual, haríamós bien en buscarnos trabajo en otra parte. Quedamos los suscritos, per virtud del mencionado cierre, sin los elementos del trabajo, y per consecuencia, sin los elements de subsistencia necessaris; pero esperanzados de que tan pronto reanudara la fàbrica sus tareas, volveríamós á ganar nuestro pan y el de nuestros hijos con el sudor de nues tras frentes. Esta esperanza, per desgracia, ha sido ilusoria, pues que el Sr. Serrat, olvidándose de los años que llevamós á su servicio y no recordando sino nuestro acte de independencia, nos ha seleccionado de entre sus obreros, ha colocado á otros en nuestro lugar y nos ha entregado á los horrores de la miseria.

»Por todo lo expuesto, Sr. Presidente, acudimos á V. para que, haciendo el uso que crea oportuno de este escrito, vea si halla un medio hábil de cohonestar nuestra comprometida situación.

»Viva V. muchos años.

Rubí, 9 de octubre de 1908.—Juan Costa.—Ramón Vidal.—José Albert.—José Costa Salmorí.—Jaime Carola.—Antonio Carola.—Tomás Jordà.—Juan Costa Salsuari.—Francisco Corbella.—Juan Cos.—José Cobellas.—Antoni Daura.

No pot donar-se un atropello mes traidor y solapat y al propi temps mes brutal á la conciencia de uns ciutadans que, al amparo de la ley, exerceixen els seus drets polítics. Creyem que l'Sr. Serrat no ha meditat prou bé lo que feya Castigar ab la miseria y la desesperació la negativa á vendres junt ab la suor del front, la conciència y la dignitat política, es una infamia que no s'haurian atrevit á realisarla ni 'ls senyors feudals de l' Edat mitja.

Al entregar questa hassanya del Sr. Serrat á la consideració de totes las personas imparcials, las quals podrán comprender si l'existència de certs odis està ó no està plenament justificada, excítém als nostres correligionaris á que de moment prestin un auxili als germans de causa, que pel delict de haver cumplido dignament els seus devers polítics han quedat en l' indigència. El Comitè de Rubí ha obert al efecte una suscripció. La CAMPANA DE GRACIA recullirà gustosa las cantitats que al mateix objecte se li confinïn.

REPICHS

LGUNS elements mal avinguts ab las tendencias políticas dels obrers favorables á la República, celebran meetings y mes meetings ab l'intent de desviar-les, sens altre resultat positiu fins ara que domar greix als reaccionaris, quais periódichs son els únichs que 's fan eco de aquestas campañas, procurant donar á las mateixas una importància que no tenen.

Un obrer amich nostre 'ns deya, l' altre dia:

—Desenganyis, de poch serveix manejar la llengua, quan el qui parla está ensenyant l'orella, y per l'orella y no per la llengua 's coneixen els jesuitas.

El govern no va tenir per convenient suspender la professió engallinada dels carlins de Bilbao. Al revés, va enviar la forsa pública per protegir als traucubaires.

Una maniobra política com moltes altres.

Fent la por als que aspiran á un cambi de régime, ab l' amenassa de una guerra civil carlista, ha vingut vivint l' actual estat de cosas, desde l' any 75. El carlisme es el gos de presa de las oligarquías imperantes.

Pero 'm sembla que ha arribat ja l' ocasió de donar la bola, tant al gos com als que d' ell se serveixen, per estancar el progrés de la nació.

Sembia que l' bisbe xicó, ó sigui la torna del Eminentíssim, té l' intenció de que durant el present mes de octubre se celebren ab gran pompa las festes dedicades al Rosari.

Ja sé quins misteris estarán mes en boga: els de dolor.

—Pero cuidado á descantellarse, Ilustríssim Cortés, que Barcelona no es Bilbao!

Y no sempre dona bons resultats allò que diuhen els castellans que lo cortés no quita á lo valiente.

En Maura està cremat perque 'n García Alix li ha suspés no sé quants Ajuntaments.

Li està molt bé.

Si l' gat se li menja la sobressada, es senzillament porque ell va deixarlo entrar en el rebost.

Vels'hi aquí una preciosa paràbola contada pel simpàtic propagandista republicà D. Federico Brú, en un poble de la província de Tarragona:

—Eran dos nivis qui s'estimaven molt, però que alguna que altra vegada renyian y 's tiravan els trastos pel cap, per no estar conformes ab el nom que havien de posar al primer fill que tinguessin. Y així entre renyir y fer les paus anava passant el temps y no 's casavan.

—A la fi la rahó s' imposá: convingueren en casar-

se y en que quan tinguessin el primer fill discutirían el nom que li havien de posar.

—Y 's casaren y signueren felissos y tingueren un noi, y... 's renovà la disputa; però aquesta vegada fou disputa de delicadesa y de carinyo: el marit empenyat en posarli 'l nom que volia la muller; aquells defensant el que al marit agradava.

La significació de aquesta paràbola salta á la vista, y convé que d' ella s' enterin els qu' encare disputan sobre 'l nom que ha de portar la futura República.

—Unimmos—diu el Sr. Brú—el tracte engendra carinyo, y ab amor y bona companyía tot s' arregla.

—Sembla qu' està en estudi la substitució dels rosa-ries per revolvers de deu tiros.

Els grans serán reemplaçats per càpsules, y cada carga completa representarà una dena.

Els inventors de aquests rosaris de nou sistema, no volen que 's puga dir que sisquera en religió católica, Espanya no progressa.

Títol de un article de un periòdic de Madrid:

LA ACTITUD DE ROMERO ROBLEDO.

L' article es llarg y no es menester llegirlo. L' actitud de Romero Robledo la sab tothom: sempre ab el pandero als dits y á punt de ballar peteneras.

Pero están desesperats, y lo que más els contraria es que la titulada gent d' ordre, reunida baix els auspícis de la influència oficial, tracti de presentar una candidatura *enfront* de la seva.

Contra ells—qu' en las passadas eleccions sigue-rem els seus auxiliars—arremeten avuy, tractantlos de qualsevol cosa. Y 's donan cassos com el del señor Durán y Bas, organitzador del tinglado de la gent d' ordre, en pugna ab el Sr. Durán y Ventosa, secretari de la *Lliga regionalista*.

Una paròdia bufa de Guzmán el Bueno, en la qual es el fill el qui sacrifica al pare, tirant la fals desde 'l balcó de la *Lliga regionalista*.

Pobre Sr. Durán y Bas: ab aquests tremends dramas de familia, comprench que las bledas ab pansas sufregidas se li posin malament.

Quan els fusionistes ho comensavan á tenir tot ensinistrat, y en Montejo Ríos y en Vega de Armiñó anava de brassat, y en Moret ja deyan si s' aflofaría, va sortir en Romanones y ab un discurs equivalent á un cop de crosa ho va tirar tot á rodar.

Fins ara havien sigut funestos els *pàllos de cego*.

Pero en lo successiu prometen serho ademés els cops de crosa de coix.

Ja 'l partit liberal no tornarà á posar may més el seu plà.

Qui va ab en Romanones, al cap de l' any es tan Romanones com ell.

Mare, amanume 'ls rosaris y arregleume la pistola, que vaig á una romeria ab la gent de la parroquia.

L. WAT

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

1.º XARADA.—*Pla ta-no*.

2.º SINONIMIA.—*Sol*.

3.º TRENCÀ-CLOSCAS.—*Els Encarrilats*—Joan Torren-dell.

4.º CONVERSA.—*Ramón*.

5.º GEROGLÍFICH.—*Per montanyas á Suissa*.

Han endavantat totas ó part de las solucions del número anterior els caballers: Pim Pam Pum (Igualada) y Joan Dormuà.

XARADA

Vaig anar l' any passat á *Tersa-prima* abont s' hi *hu-dos* el temps molt felisiment, admirant las bellesas que 's conservan, de un poble que fou gran é intelligent y may que ho hagués fet, perque ara 'm trobo que enlluernat per visió tant colossal, no m' puch acostumar de cap manera, ab la insignificancia de *Total*.

T. RUSCA

ANAGRAMA

El fill del señor Pasqual va tenir una forta tot, al entrà al carrer de 'n Bot per anà a comprá un total,

SISKET FARRE

TRENCA-CLOSCAS

JOSEPH NUVIOLA
Y C. DELFI
UNIÓ

Ab aquestas lletras degudament combinadas formar lo títol d' una obra catalana en 3 actes y lo nom de son autor.

ZEBATAZES

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom de dona.
7 8 1 3 8 5 8.—Fruyt.
7 8 3 6 5 8.—Títol d' una ópera.
3 4 7 2 8.—Teatre.
8 7 4 7.—Ni dols ni salat.
7 2 3.—En las barcas.
7 8.—Part del cos.
1.—Consonant.

ALBERTET DE VILAFRANCA

GEROGLÍFICH

X X
U A
D I
II T II

TONI BADUA

CORRESPONDENCIA

Caballers: Amadeo Vi d' Alella, Areboll G., Exescoña, Pisman, Pim, Pam, Pum, Joan Dormuà y P. Señor: Potsner no s' aprofita res.

Caballers: Juli Palau, Enrich Doménech, Un antiséballot, F. Joani, A. Cararach, Joan Catau, Un heroe, Jaume Liach de V. y Pissarra: Potsner vaig algo.

Caballers: S. R., J. S. y M., A. L., M. de la C. y F. N.: Gracias per l' envío.

Caballer: Jaume Sanmartí: Son molt poch cuidadas.—Antolí B. Ribot: No están malament. N' aprofitaré alguna.—Vicens Llopis y Cirera: Els epitafis resultan molt morts.—Llamps y Trons: El prometre no fa pobre.—T. Doy: L' imitació ns ha fet una gracia que no s' pot figurar. Liastima que siga algo defectuosa.—F. Virgili R.: Que poch inspirat està fa un quant temps!—Un fill de La Dama de las Camelias: Espresions á la mamá. Celebraríam que alló de la tosseta no fos res.—Joseph Solsona y Coll: No arriba á la talla, apesar de ser àcrata.—Esteve de Vilanova: Todo se andrà... L' epitafi, al cova.—Un carboner: La mateixa ff ha fet els seus.—Rafel Font: Els epigrams encara... bueno; lo demés no filia.—S. Pelegrí y A.: No passa ni ab sabó moll.—March Llorenç M.: No 'ns plau ni 'ns convé.—Un repùblicà Tarrassench: Ja té rabó, ja. La conversa no resulta.—Ll. Figuerola M.: Això cada dia va pitjor. A vosté li convindrà anar á Pàs una temporadeta... ah, y deixar-se ls cabells llargs.—Un petit ganxet y espayol: No tenen prou solta.—G. V.: No vā.—Angel Vilanova: Gracias. Anirà.—V. E.: Es tot inútil.—Faust Casals B.: Ne treuré tot el partit possible.—Joan Miró: No s' aprofita.—G. Peroco y Ras: Comensa b y acaba malament.—M. Carbó d' Alsina: Tenim present lo que 'ns diu; de tots modos sápigas que aquí no hi ha preferencies per ningú.—A. Albert y T.: Es difícil el poguerli contestar, tants son els originals en cartiera. No obstant aviat sortirà de duplets.—P. F. Muntané: Miraré de ferlo entrar al *Almanach de La CAMPANA*.—Andrésito: Merç.—Rampells: Igualment.—Noy del Prat: No val la pena.—J. Costa Pomés: Rebut el paquetet, y tantas mercés.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.

Encare que un xich tart no es del tot inútil recuir un eco del banquet donat á Tarrasa, en honor del subsecretari de Instrucció pública, Sr. Rancés.

Parla l' indiscutible diputat per Mura y volent donar una ensabonada al Gobernador de Barcelona, Sr. González Rothwos, diu textualment:

«Con gobernadores como el actual de Barcelona, no hubiese tomado cuerpo el *pernicioso catalanismo*.»

Ara, tenint en compte que 'ls catalanistas de Tarrasa signuren els que ab més ardor van apoyar al indiscutible, 's veurà fins á quin punt varen ser ells tontos, y fins á quin extrém es ingrat el diputat per Mura.

Llegeixo:

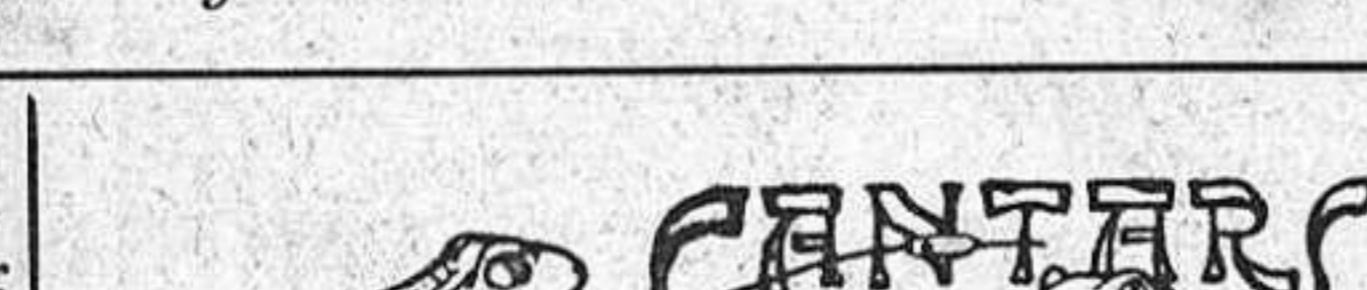
«Ferrol. Los padres de Vicenta Rodríguez, muchacha de 11 años, que residía en una aldea pròxima, han denunciado al Juzgado á Claudio López, acusándole de haber intentado violar á la muchacha.»

«Claudio López?... Si será

El lector:—«Y ara, perqué en lloc de punts suspensius hi posa comillas?»

Un servidor:—Dispensi, ha sigut una inadvertència; m' havia equivocat: son otros Claudiós y son otros López.

Els perdigots barcelonins ja 's tornan á bellugar: las eleccions s' acostan y 's preparan á treure'n lo que pugui, sino una llesta de pá una engruna.

Els capellans de Bilbao tenen un garbo qu' encisa: igual els es batejar que sortí á rompre batismes.

A las vuyt ohirém missa, á las nou cantarém goigs, á las onze treurém l' arma y á las dotze ipam, pam, pom!

«No creus que la religió sigui tot pau y carinyo? Arribat fins á Begonya y t' ho farán creure á tiros.

Entre las fieras del Parch, si no hagués de dur molt gasto, uno s' hi podría posar un neo dels de